

ชีวประวัติย่อ

ของ

พระอาจารย์พรหม จิรปุญโญ

อดีตเจ้าอาวาสวัดประสิทธิธรรม
บ้านดงเย็น อุดรธานี

และ

294.30922
พ 349 1

พระธรรมเทศนาของ

พระคณาจารย์ สาย

พระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ

ชีวประวัติย่อ

ของ

พระอาจารย์พรหม จิรปุญโญ

อดีตเจ้าอาวาสวัดประสิทธิธรรม

บ้านดงเย็น อุดรธานี

และ

พระธรรมเทศนาของ

พระคณาจารย์ สาย

พระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ

กรมศิลปากร

102

294.58422

W 744 V

๑๖.33๒.๒๕๖๗

กรมศิลปากร
กรมช่างศิลปกรรม
กรมช่างศิลปกรรม

พว:อาจารย์พรหม จิตฺตวิภา
๑๘ ก.พ. ๕๖

ชีวประวัติ

ของ

พระอาจารย์ พรหม จิรปุญโญ

อดีตเจ้าอาวาส วัดประสิทธิธรรม

พระอาจารย์พรหม จิรปุญโญ เป็นศิษย์ผู้ได้เคย
สดับฟังโอวาทและติดตามท่านอาจารย์มั่น ภูริทัตตมหา-
เถระ มารูปหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้ตั้งมั่นอยู่ในจุดคงวัตร และ
ประกอบด้วยความสมบูรณ์ในสมณคุณเป็นอันมาก มีศิษยา
นุศิษย์และผู้ใคร่ในธรรมปฏิบัติ เคารพนับถือในท่านเป็น
จำนวนไม่น้อย มีชีวประวัติควรเป็นหลักฐานคติแก่พุทธ
ศาสนิกชนได้รูปหนึ่ง ดังจะเล่าต่อไปนี้

ชาติสกุล

ท่านอุปติบนโนสกุล สุภาพงษ์ นายจันทร์เป็น
บิดา นางวันดีเป็นมารดา ณ บ้านตาล ตำบลโคกสี อำเภอ
สว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ปีเดือนวันเกิดไม่ปรากฏ

เพราะหนังสือสูญหายไป ตระกูลนั้นนับถือพระพุทธศาสนา
เป็นชีวิตจิตใจมาหลายชั่วคนแล้ว ท่านหม่อมทองรวมมารดา
เดียวกัน ๔ คน คือ

๑. พระอาจารย์พรหม จีรปุญโญ เป็นคนหัวปี
๒. นายพิมพ์
๓. นางคำแสน
๔. นางตอ

นายพิมพ์ และนางตอ ได้ออกบวชเป็นบรรพชิต
และนางขจันทลอตชีวิต

ชีวิตในการครองเรือน

ตั้งแต่บรรลุนิติภาวะมา เคยได้กล่าวอยู่เสมอ ๆ ว่า
ความสุขอยู่ที่ไหน โดยไม่ครุ่นคิดหาอาจารย์แนะแนวความคิด
ให้เข่นนั้น เพียงแต่ครุ่นคิดอยู่คนเดียว เมื่ออายุย่างเข้า
๒๐ ปี มีความคิดในด้นนรณแรงขึ้นว่า เมื่อมีครอบครัว
แล้วก็จะมีความสุข เมื่อคิดตกลงดังนี้ จึงได้แจ้งความจำนง
ต่อบิดามารดา ตลอดถึงญาติผู้ใหญ่ในสกุลให้ทราบว่
อยากมีครอบครัวตามประเพณีของโลก เมื่อบิดามารดาและ
ญาติผู้ใหญ่ได้ทราบแล้ว ก็มีได้มีความขัดข้อง จึงพร้อม

กันจัดหาหญิงผู้มีสกุลสมควรให้เป็นศรีภรรยา ภรรยา
คนแรกชื่อพิมพา เป็นชาวบ้านดงเย็น ท่านได้ย้ายภูมิลำเนาจากบ้านตาลไปอยู่ที่บ้านดงเย็นกับศรีภรรยา ดังหลักฐานอยู่ที่นั่นตลอดมา อยู่กันด้วยกันมา มีบุตร ๑ คน พอคลอดออกมา ภรรยาและลูกก็เสียชีวิตด้วยกัน ได้จัดการฌาปนกิจศพภรรยาและลูกเสร็จเรียบร้อยแล้ว อยู่มาพอสมควร ความคิดที่ความครอบครัวยังจะให้เกิดความสุขนั้น เป็นอันล้มละลายหายสูญไปอีก ตรงกันข้ามเป็นการเพิ่มทุกข์ใหม่แก่ตนเป็นเท่าทวีคูณเสียอีก

ครั้นกาลต่อมา ความคิดที่ว่าความสุขอยู่หมัดครอบครัวยังเกิดขึ้นอีก ท่านจึงได้มัครอบครัวกับนางกองแพงอีกเป็นครั้งที่ ๒ ได้ร่วมสุขทุกข์กันมาเป็นเวลา ๕ ปี ไม่มีลูก ต่อมาทางประชาชนและทางราชการเห็นดีเห็นชอบ จึงได้แต่งตั้งให้เป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ บ้านดงเย็น เพราะหลักฐานด้านความประพฤติและทรัพย์สินสมบัติพอเป็นท่วงตัวอย่างของประชาชนได้เป็นอย่างดี ท่านได้ปกครองประชากรราษฎร์โดยหลักคุณธรรมเที่ยงตรง ไม่เป็นไปตามอำนาจอคติ ๔ ประการ คือ ฉันทะ โทสะ โมหะ และภยาคติ

ไม่เห็นแกสินจ้างรางวัล และไม่เข้าคนผิด จึงเป็นที่เคารพ
นับถือยำเกรงของประชาชนในถิ่นนั้นมาก เป็นหัวหน้า
ปกครองที่คนหนึ่ง นอกจากนั้น ในทางสร้างหลักฐาน
ส่วนตัว ท่านเป็นคนหมั่นขยันต่อหน้าที่การงาน เก็บเล็ก
ผสมน้อย มีที่ดินปลูกบ้าน ที่สวน ที่นา หลายแปลง และ
มีโคกระบือ โค เป็นร้อย ๆ ตัว กระบือไม่ต่ำกว่า ๕๐
นับว่าฐานะพอกินพอใช้ในยุคคน

นอกจากนี้ ท่านยังเป็นหัวหน้านำหมู่พ่อค้า โค
กระบือไปจำหน่ายทางภาคกลาง และเป็นหัวหน้าพ่อค้า
เกวียน บรรทุกหนังสือและของป่า ไปจำหน่ายที่จังหวัด
นครราชสีมา ขากลับก็บรรทุกของเทศไปขายที่บ้าน
จนปรากฏชื่อเสียงจากประชาชนขนานนามว่านายฮ้อย
พรหม ผู้ที่เป็นนายฮ้อย นายแถวในสมัยนั้นต้องเป็นคนมี
ทรัพย์สินความดีมากกว่าคนอื่น ๆ เสียงนมาจากประชาชน
ไม่ได้ดังตัวเอง นับว่าเป็นเกียรติอันสูงส่ง ซึ่งใคร ๆ ก็กระ
หิ้มอยากได้ ถึงจะได้ทรัพย์สินสมบัติบริบูรณ์และได้รับเกียรติ
จากประชาชนมากมายอย่างนั้นก็ตาม ความนึกคิดครั้งแรก ๆ
ที่ว่าเมอมครอบครองทรัพย์สินสมบัติบริบูรณ์แล้ว ความ

สุขก็จะเกิดมาตามลำดับ แต่กลับตรงกันข้ามอีก มนต์
ทุกขัลดอมหนาลอมหล่ง ทำให้เกิดความหวาดกลัวต่อภัย
อย่างนับไม่ถ้วนรอบคาน เพราะทรัพย์สินสมบัติเหล่านั้น เป็น
เหตุให้เกิดความสมหวังและผิดหวังอยู่เสมอ ไม่เที่ยงแท้
แน่นอน เป็นธรรมดาเมื่อมสมมติ วิบัติก็ต้องตามมา ชง
เป็นวิสัยของโลกอย่างนี้ ผู้ไม่มีอุปนิสัย ในเมื่อได้ลาภได้ยศ
ย่อมมัวเมาลุ่มหลงและเพลิดเพลินอยู่ หารู้ว่าความวิบัติ
เหล่านั้นจะมาถึงตนไหม

สำหรับตัวท่านในขณะนั้น ถึงจะมีความรักความ
อาลัยในทรัพย์สินสมบัติเหล่านั้นอยู่ ก็ไม่มัวเมาถึงกลบสมตว
เอง ยิ่งครุ่นคิดที่จะแสวงหาความสุขยังขึ้นไปกว่านี้ ตอนน
คล้าย ๆ กับตอกบวชพณนารอคอยรับแสงจากพระอาทิตย์อยู่
ก็พอดีได้กัลยาณมิตร คือท่านอาจารย์สารมาจากจังหวัด
อุบลราชธานี ท่านเคยเป็นลูกศิษย์ท่านอาจารย์ใหญ่มณ
ญูวิเทศมหาเถระ รูปหนึ่ง เทียวแสวงหาวิเวก เผยแพร่
พระธรรมคำสอนแก่ประชาชนมาเรื่อย ๆ ผ่านเข้ามา
ถึงหมู่บ้านดงเย็นเท่านั้น ท่านผู้มีอุปนิสัยเบาบางผู้เป็น
อุบาสก ได้ทราบข่าว ก็รีบจัดแจงแต่งเครื่องสักการะออก

ไปต้อนรับท่านอาจารย์สาร ซึ่งท่านพักอยู่ที่วัดเวกในป่าใกล้
บ้านคงเย็นนั้น พอไปถึงได้ถวายสักการะเคารพกราบไหว้
ตามวิสัยของสัปบุรุษ ได้รับความเมตตากรุณาจากท่าน
เป็นอันดี เมื่อมีโอกาสดิเรกถามท่านอาจารย์ในข้อที่ต้อง
สงสัยที่อดอันมานานได้เล่าความจริงที่มีในใจของตนออก
มาให้ท่านทราบทุกประการว่า แต่ก่อนกระผมเข้าใจว่า
มีครอบครัวแล้วจึงจะมีความสุข ครั้นมีครอบครัวแล้วค้นหา
ความสุขเช่นนั้นก็ไม่พบอีก กระผมจึงขอเรียนถามท่าน
อาจารย์ว่า ความสุขนั้นอยู่ตรงไหนกันแน่ กระผมทำอย่าง
ไรจึงจะได้ประสบความสุขที่แท้จริงเช่นนั้นได้ในชีวิต

ท่านอาจารย์สาร ให้โอวาทเป็นคำตอบที่ถูกต้อง
และจับขั้วหัวใจของอุบาสกว่า ถ้าอยากจะประสบความสุข
ที่ปรารถนาอยู่นั้น ต้องละอารมณ์คือ รักใคร่พอใจในกาม
คุณ ๕ คือ ความพอใจในรูป ในเสียง ในกลิ่น ในรส
ในสัมผัส อันเป็นเหี่ยวล่อให้ติดอยู่ในกองทุกข์เสียให้หมด
สิ้นไปจากใจ ความสุขที่ปรารถนาอยู่นั้นก็จะฉายแสงออก
มาให้ปรากฏเห็นตามสมควร แก่ความเพียรที่ได้ทุ่มเทลง
ไปในทางที่ถูกที่ชอบ เมื่อท่านได้รับโอวาทแนะนำแนว

ทางปฏิบัติจากพระอาจารย์सारเช่นนั้นแล้ว มีความเข้าใจ
 ประหนึ่งว่าความสุขที่ปรารถนาอยู่แล้วนั้น จะได้ประสบ
 อยู่ในเร็ว ๆ นี้ แต่ท่านยังมีความดำริต่อไปอีกว่า ถ้าเรา
 ยังพัวพันเกี่ยวของอยู่กับครอบครัว ทรัพย์สินสมบัติ เรือกสวน
 ไร่นา มัวเมาอยู่ในความเป็นใหญ่ และในการค้าขายอยู่
 เช่นนี้ นับวันก็จะเห็นห่างจากความสุขที่เรปรารถนาอยู่
 ตอนนั้น ท่านตกลงปลงใจที่จะสละครอบครัวและทรัพย์สิน
 สมบัติออกบวชในพระพุทธศาสนา ก่อนจะบวชท่าน
 ดำริต่อไปอีกว่า เราควรจะเอาเยี่ยงอย่างพระเวสสันดร ตาม
 ที่เคยสดับมาว่า พระเวสสันดรนั้นท่านได้สละทานทุกสิ่งทุก
 อย่าง ตลอดจนลูกเมีย เครือญาติ ออกบวชบำเพ็ญบารมี
 เพื่อพระโพธิญาณในเบื้องหน้า ในที่สุดพระองค์ก็ได้ตรัสรู้
 ความจริง คือ อริยสัจธรรมทั้ง ๔ เป็นศาสดาครูสอนเทวดา
 และมนุษย์ทั้งหลาย ผลทงนยอมสำเร็จมาจากการเสียสละ
 ของพระองค์ เมื่อความตกลงใจจะออกบวชและสละสมบัติ
 บรรดาที่มีอยู่เช่นนี้แล้ว ก็ได้นัดประชุมประชาชนในหมู่บ้านว่า
 ใครต้องการอะไรในวัตถุสมบัติที่มีอยู่ เช่น โค
 กระบือ เงินทอง และเครื่องใช้ต่างๆ ที่มีอยู่ ให้มารับเอา

ไป ในตอนนั้นท่านได้มีศรัทธาอันแรงกล้าจัดตั้งกองบุญ
๒๐ กอง เพื่อจะบวชนาค ๒๐ นาค แต่เมื่อจะบวชจริงๆ
ปรากฏว่าได้นาคบวชเพียง ๑๒ นาคเท่านั้น จะเป็นเพราะ
เหตุผลกลไไ้ไม่ทราบเคาเงอนไขในเรองนั้นตก

ท่านได้สร้างวัดขึ้น ๑ วัด พร้อมกับการวัดด้วย
ทุนทรัพย์ของท่านเป็นการเรียบร้อย ในการต่อมาที่ดินใน
วัดนั้นได้กลายเป็นที่ดินที่ตั้งโรงเรียนประชาบาลบ้านดงเย็น
ปัจจุบันนี้เรียกว่าโรงเรียนบ้านดงเย็นพรหมประชาสรรค์
ต่อจากนั้นท่านก็ได้สละทานวัตถุต่างๆ ตลอดจนข้าวเปลือก
ในยุ้งในฉางแก่คนยากจน หรือแก่บุคคลที่สมควรจะได้
ท่านสละอยู่อย่างนั้นเป็นเวลาหลายวัน ยังเหลือไว้แต่เรือน
๒ หลัง ในกาลต่อมา ท่านได้อนุญาตให้นางกองแพง ซึ่ง
เป็นศรัทธาของท่านออกบวชเป็นนางชีก่อนเป็นเวลา ๑
ปี และยังเป็นชีชวตอยู่จนกระทั่งทุกวันนี้

เรือน ๒ หลังที่ยังเหลืออยู่นั้น หลังหนึ่งไปปลูก
เป็นกุฏิทวดป่า บ้านป่าเป้า หลังที่สองไปปลูกเป็นกุฏิทวด
ป่าดงธรรม บ้านดงเย็นปัจจุบันนี้ การเสียสละที่ท่านได้
บำเพ็ญในคราวครั้งนั้นยากที่บุคคลจะทำได้เช่นนั้น เช่น

ได้สละทรัพย์สินสร้างวัด สิ้นเงินไป ๑ ชั่ง ๒ ตำลึง ๒ บาท
 เงินชั่งในครั้งกระโน้นคิดเทียบในปัจจุบันนักเป็นจำนวน
 มากพอคู้ เมื่อท่านได้สละสิ่งของหมดสิ้นแล้ว ความอาลัย
 ยึดในวัตถุสิ่งของก็เบาบางลง พอจะปลีกตัวออกบรรพชา
 อุปสมบทในทางพระพุทธศาสนาได้แล้ว ท่านก็อำลาวงศา
 คณาญาติ มิตรสหาย ลูกบ้านหลานเมือง ออกบรรพชา
 อุปสมบทในพระพุทธศาสนา เมื่อชนมายุท่านได้ ๓๗ ปี
 ณ วัดโพธิ์สมภรณ์ จังหวัดอุดรธานี โดยมีท่านเจ้าพระคุณ
 พระธรรมเจดีย์ สมัยเป็นพระราชาคณะอุปัชฌายะ ท่าน
 พระครูประสาทคณานุกิจ เป็นพระกรรมวาจาจารย์ ส่วน
 น้องชาย น้องสาว และน้องเขย ก็ออกบวชด้วย เป็นผู้มุน
 คงในศาสนาตลอดชีวิตทุกคน

มีข้อที่น่าคิดอยู่อย่าง คือตอนท่านบำเพ็ญทาน
 ไม่ให้ทานเครื่องดักสัตว์ และเครื่องอุปกรณ์แก่การทำลาย
 ชีวิต เช่น แห อวน เบ็ด ตะกั่ว ชน ดินประสิว และหิน
 ปากนก สิ่งเหล่านี้ขบทั้งหมด โดยไม่ให้ใครรู้จักทงด้วย
 นับว่าท่านดำเนินตามแบบอย่างของบัณฑิตจริงๆ น่า
 อนุโมทนาเป็นอย่างยิ่ง ควรถือเป็นคติตัวอย่างได้เป็นอย่างดี

การจาริกต่างจังหวัดเพื่อแสวงหาวิเวก

เมื่อท่านได้บรรพชาอุปสมบทแล้ว ได้เที่ยวไปกับท่านอาจารย์สาร ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเดินทางด้วยเท้าเปล่าตลอด ไม่มีส่วนอำนวยความสะดวกเหมือนอย่างทุกวันนี้ จำพรรษาในที่ต่าง ๆ ๓ พรรษาแล้ว ได้ลาพระอาจารย์กลับภูมิลำเนาเดิม พักอยู่วัดผดุงธรรม บ้านดงเย็น (วัดโน) เดียวนี้ ได้พร้อมกับชาวบ้านสร้างหอไตรขึ้น ๑ หลัง เพื่อเป็นที่เก็บรักษาบรรดาหนังสือพระคัมภีร์ต่าง ๆ ไว้ให้เป็นที่ปลอดภัย

ท่านอาจารย์พรหมได้เล่าต่อไปให้สานุศิษย์ฟังว่า เมื่ออุปสมบทได้ ๓ พรรษาแล้ว จิตก็หวนกลับมาอยากไปสู่ฆราวาสโลก ในตอนนั้นท่านได้ต่อสู้กับมารกิเลสฝ่ายต่ำจนเต็มสติกำลัง ด้วยการใช้ความเพียรพยายามอดทนเต็มที่ มีการทำสมาธิภาวนาและเดินจงกรมเป็นต้น จนในที่สุดท่านกลับเป็นฝ่ายชนะ ท่านดำริหาทางต่อไปว่า ทางที่ดีเราควรแสวงหาครูบาอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญในทางธรรมปฏิบัติจึงจะถูก เมื่อคิดตกลงใจเช่นนั้นแล้ว และได้ทราบข่าวว่าท่านอาจารย์ใหญ่มน ภูริทัตตเถระ เป็นอาจารย์ผู้มีความ

ชำนาญมากในทางธรรมปฏิบัติ ท่านที่ียววิเวกอยู่ในเขต
 นครเชียงใหม่ พอได้ทราบข่าวเช่นนั้น ท่านก็เตรียมสมณ
 บริหารออกเดินทางไปยังนครเชียงใหม่ ท่านมีศิษย์ ๑ คน
 ชื่อบุญธาตุ ติดตามไปด้วย ได้เดินทางผ่านไปยังประเทศ
 ลาว ได้จำพรรษาที่เมืองหลวงพระบาง ๑ พรรษา ภายใน
 พรรษากาล ได้เกิดอาพาธหนักเบียดเบียน ท่านได้เยียวยา
 อดอาหารด้วยสมอทองด้วยนามูตเน่า อาพาธก็ทุเลาเบาบาง
 ค่อย ๆ หายไป เมื่อออกพรรษาแล้วจึงมอบเด็กชายบุญธาตุ
 ที่ไปด้วย ให้อยู่กับบิดาของเขา ส่วนท่านคนเดียวก็เดิน
 ทางไปยังนครเชียงใหม่ ครั้นเดินทางไปถึงจุดหมายแล้ว
 ได้เตรียมตัวเข้าไปนมัสการกราบไหว้ท่านอาจารย์ใหญ่มั่น
 ภูริทัตตเถระ เพื่อรับโอวาทแนะนำแนวปฏิบัติจากท่านอาจารย์
 ท่านอาจารย์ก็ได้แนะนำแนวปฏิบัติให้เกิดความอดสาหัสใน
 การประกอบความเพียร ในการละนิวรณ์ทั้ง ๕ ซึ่งเป็นเครื่อง
 ปัดกันไม่ให้บรรลุคุณความดี ในตอนนั้นได้ใช้ความเพียร
 กล้ากว่าปกติ ทางเดินจงกรมเพียงระยะ ๓ เดือนเท่านั้น
 ทางเดินจงกรมเป็นหลุมคล้าย ๆ ทางรถยนต์ ท่านมา
 คำนึงถึงปฏิปทาของท่านพระจักษุบาติในครั้งพุทธกาลนั้น

ประสงค์จะเอาปฏิบัติของท่านมาใช้บ้าง จึงเข้าไปกราบ
 นมัสการขอโอกาสต่อท่านอาจารย์ เพื่อฟังกฎลงแล้ว ทำทาง
 เดินจงกรม ไม่ให้มืออริยาบถนอน ให้มีเพียง ๓ อริยาบถเท่า
 ๕ ๔ ๓ ๒ ๑ เดิน และนั่งเท่านั้น พระอาจารย์ท่านก็ไม่
 อนุญาตเพราะเมื่อไม่สบายมีอาการเจ็บป่วยขึ้น จะทำให้
 เพื่อนฝูงลำบาก จึงแนะนำให้ใช้ความเพียรทางจิตไปก่อน
 ได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของท่านอาจารย์ปรากฏว่าได้ผลเป็น
 ที่พอใจ คือมีกำลังทางใจบ้างแล้ว ท่านก็หลีกออกหาวิเวก
 ไปแต่ผู้เดียว

วันหนึ่ง ท่านได้นั่งชำระจิตจากอารมณ์อยู่ ณ พระ
 ธาตุจุ่มแฉ่ง นครเข็ญใหม่ ในสถานทนนมพระพุทธรูป
 องค์เล็กองค์ใหญ่ปรกหักพัง พระเศียรหักขาด ตั้งแต่สมัย
 โบราณนานมาก็ไม่มีใครรู้ได้ ท่านจึงรำพึงในใจว่า
 พระพุทธรูปเหล่านี้จะมีอธิปาฏิหาริย์ศักดิ์สิทธิ์บ้างไหม
 หนอ ได้รำพึงเพียงเท่านั้น ต่อมาวันใหม่ท่านกำลังนั่ง
 จงหันอยู่องค์เดียว ได้เกิดนิมิตเป็นทอศวรรยขึ้น ปรากฏ
 ว่าแผ่นดินได้ไหวสั่นสะเทือนทั่วไป จนกระทั่งท่านได้จับ
 เสาศาลาไว้ เพราะกลัวจะพลัดตกลงไป ด้วยเข้าใจว่าศาลา

พลิกคว่า ที่ศาลากเป็นปกติอยู่ ท่านได้พิจารณาต่อไป
 ได้ความว่า เราเป็นผู้ประมาทในพระพุทธรูปเหล่านั้น จึง
 ได้รับทำการขอมาโทษตามธรรมเนียม เพราะพระพุท
 รุปลเหล่านั้นเป็นรูปเปรียบของพระตถาคตอรหันตสัมมา
 สัมพุทธเจ้า จึงได้มอภินหาร มีความศกตสทตตงทได้พบ
 เห็นมาแล้ว

ในกาลต่อมา ท่านได้เที่ยววิเวกไปถึงหมู่บ้าน
 แห่งหนึ่ง ได้พักในแนวป่าที่ไกลเคียงหมู่บ้านแห่งนั้น
 วันหนึ่งท่านทำสมาธิจนพอสมควร ปรากฏมีแสงสว่าง
 ฉายไปทางหน้าต่าง และปรากฏพระองค์หนึ่งยืนอยู่ข้าง
 หน้าท่าน แสดงเป็นสัพพะโพธิเป็นระยิบระยับแพรวพราว
 พระองค์ทเห็นอยู่นบอกว่าเราคือพระอุปคุต เจอเคยเป็น
 ศิษย์ของเรา เจอมนสยแก่กล้า เอาให้พินทุกขันะ ว่าแล้ว
 ก็หายวับไปกับตาท่าน

ในตอนนั้นท่านได้กำลังใจมากจน เร่งทำความ
 เพียรมากขึ้น คนผู้ไม่มีอุปนิสัยย่อมทำไม่ได้เลย ต่อจาก
 นั้นท่านได้เที่ยววิเวกไปในดินแดนพม่า เดินข้ามภูเขาสูง
 ขันหลายลูกจนเมื่อยล้า อากาศก็หนาวเย็นมาก บ่นยอด

เขามีส้มอกและหิมะปกคลุม มีสัตว์ป่าสารพัดนานาชนิด
 ในสถานที่ท่านเที่ยววิ่งผ่านไป และพักที่ถ้ำออกแห่งหนึ่ง
 ชื่อถ้ำนาปู มีบันไดหลังคาเรือนที่อยู่ใกล้ใต้อาศัยหมู่บ้าน
 นนเทยวักขาจารย์นิคมบาท คนพูดไม่รู้ภาษากันเลย
 ในพรรษาจำได้ว่าเป็นพรรษาที่ ๑๒ เร่งทำความเพียรเต็ม
 ความสามารถ ทำอย่างเข้มงวดกวัดขังกล่าวหาญชาญชัย
 อย่างเอาเป็นเอาตายกันละ และได้ถวายพรหมจรรย์ใน
 พรรษาเอง

ครั้นต่อมา ท่านอาจารย์ใหญ่มน ภูริทัตตเถระ
 ได้กลับจากเชียงใหม่ เพราะท่านเจ้าพระคุณพระธรรม-
 เจดีย์ วัดโพธิ์สมภารณ์ อุดรธานี อาราธนาให้ท่านให้
 กลับ เพื่อสงเคราะห์ผู้ใคร่ในธรรมปฏิบัติในที่นั้น และ
 ได้จำพรรษาที่วัดโนนพระนิเวศ อุดรฯ ๒ พรรษา ที่บ้าน
 หนองนาเค็มด้วย จากนั้นท่านพระอาจารย์มนก็เคลื่อนย้าย
 จากอุดรมาทางจังหวัดสกลนคร พักที่วัดจำพรรษาที่บ้าน
 โคกนามนจนกระทั่งไปจำพรรษาที่วัดป่าภูริทัตตธรรมาวาส
 (วัดป่าบ้านหนองผือ) ตำบลนาโน อำเภอยุทธยานิคม
 เป็นเวลาหลายปี และสุดท้ายก็ไปมรณภาพที่วัดสุทธาวาส

สกลนคร และได้พร้อมกันจัดการบูชาสรีระท่านพนน เมื่อ
ปี ๒๔๙๒ เพื่อให้ทราบว่า เป็นระยะเวลาที่ท่านอาจารย์
พรหม จิรปัญญา ได้ติดตามท่านอาจารย์ใหญ่มาเป็น
ลำดับ

ในระยะหนึ่ง บรรดาพระเถระทั้งหลายพากันไป
กราบนมัสการท่านอาจารย์ใหญ่ ซึ่งมีพระอาจารย์
พรหมรวมอยู่ด้วย ได้ฟังโอวาทของท่านอาจารย์ใหญ่
แล้วเฉพาะต่อหน้าพระเถระทั้งหลายพร้อมฟังโอวาทด้วยกัน
ท่านอาจารย์ใหญ่มั่นถามท่านอาจารย์พรหมขึ้นว่า ท่าน
พรหม มาแต่ไกลเป็นอย่างไรบ้าง การพิจารณากาย การ
ภาวนาก็คือ เป็นอย่างไร? ท่านอาจารย์พรหมเรียนดวยว่า
“ไม่มอกลงก” (สนสงสัย) แล้ว ท่านอาจารย์ใหญ่มั่นได้
ยกย่องชมเชยท่านอาจารย์พรหมต่อหน้าพระเถระทั้งหลาย
ว่า ท่านพรหมเป็นผู้มีสติ ทุกคนควรเอาอย่าง

ครั้นกาลต่อมาท่านอาจารย์พรหมได้กลับจากการ
อยู่ใกล้ชิดท่านอาจารย์ใหญ่มั่นที่หนองผือใน มาอยู่ที่
บ้านดงเย็น อันเป็นถิ่นเดิม ได้พาญาติโยมสร้างวัดประ-
สิทธิธรรม พร้อมด้วยสร้างถาวรวัตถุบนภายในวัดเป็น

จำนวนมาก เช่น สร้างกุฏิ วิหาร ศาลาการเปรียญ บ่อน้ำ
ภายในวัด และนอกวัด พานาติโยมทำถนนหนทาง สร้าง
โรงเรียนประชาบาลบ้านดงเย็น และสร้างสะพานข้ามลำน้ำ
สงคราม เป็นสาธารณประโยชน์ไว้มากมาย

นอกจากท่านได้สร้างและอยู่จำพรรษาที่วัดประสิทธิ-
ธรรม บ้านดงเย็นแล้ว ท่านยังได้ทำประโยชน์แก่ชุมชน
ใกล้เคียง ทั้งทางวัดและทางบ้าน บางปีจำพรรษาที่วัด
บ้านถ่อน ตำบลโพธิ์สูง สร้างโบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ
กุฏิ และสะพานข้ามทุ่งนาจากบ้านไปวัด ยาวประมาณ ๑๑
เส้น บางปีจำพรรษาที่วัดตาลนิมิต บ้านตาล ซึ่งเป็นมาตุ-
ภูมิของท่าน สร้างกุฏิ วิหาร ต่อมาสงฆ์ได้พากันผูกเป็น
พัทธสีมาใช้ในสังฆกรรมจนกระทั่งปัจจุบันนี้ นับว่าท่าน
บำเพ็ญประโยชน์ตน และประโยชน์คนอื่นได้สมบูรณ์ยิ่ง
ยากที่จะมีผู้ทำได้เหมือนอย่างท่าน จึงเป็นที่เคารพกราบไหว้
บูชาของผู้มุ่งประโยชน์สุขโดยทั่วไป

ต่อจากนี้ จะได้นำท่านผู้อ่านวกกลับไปทางนคร
เข็ญใจใหม่อีกทีในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ ท่านอาจารย์พรหมได้

อยู่กับท่านอาจารย์ขาว ที่วัดคอกยจอมแจ้ง อำเภอแม่สาย
จังหวัดเชียงราย มีหมู่คณะอยู่ด้วยกัน ๖ รูป คือ

๑. ท่านอาจารย์ใหญ่มนั ภริทัตเถระ
๒. ท่านอาจารย์พรหม จิรปุญโญ
๓. ท่านอาจารย์ขาว อนาลโย
๔. ท่านอาจารย์บุญ
๕. ท่านอาจารย์คำ
๖. ท่านพระมหาทองสุข สุจิตโต (พระครู
อุดมธรรมคุณ)

ในขณะนั้น ท่านอาจารย์ขาวได้๑๓ พรรษา ท่าน
อาจารย์พรหมก็คงมีพรรษาไร่ไธกัน ในพรรษานท่านได้
ประกอบความเพียรมาก ถ้อยเพียงอริยาบถ ๓ คือ ยืน เดิน
และนั่ง ไม่ถ้อยอริยาบถนอนตลอดไตรมาสสามเดือน ส่วน
มากท่านถ้อยการเดินจงกรมเป็นกิจวัตรประจำวัน

เมื่อออกพรรษาแล้วก็ไธเที่ยวแยกย้ายกันไปหาวิเวก
ในถิ่นต่าง ๆ ส่วนอาจารย์พรหม จิรปุญโญ ได้ไปทาง
เหนือถึงเมืองโตน เมืองหาง เขตแคว้นเมืองตุง ท่านได้
พักทำความเพียรอยู่ถ้อยบ่มเบ็ ไกลเขตเมืองนี้ ท่านได้จำ

พระราชอยู่^{๔๕}ที่^{๕๕}สถาน^๕หนึ่งพระราช ได้บำเพ็ญสมณธรรมโดย
 สะดวกสบายดี ไม่มีการติดขัดในทางภาวณาบำเพ็ญจิตใจ
 ออกพรรษาแล้วจึงได้เดินทางกลับมาพบกับท่านอาจารย์ขาว
 อีกที่บ้านป่าแก้ง ตำบลโหล่งขอต อำเภอพร้าวก จังหวัด
 เชียงใหม่ ได้สนทนาธรรมกันพอสมควรแล้ว พระอาจารย์
 พรหมก็ได้กล่าว^{๕๕}ถ้อยคำ^{๕๕}ชวน^{๕๕}ด้วยความ^{๕๕}เบิกบาน^{๕๕}ในขณะนั้นว่า
 ปัญญาผู้ทำแสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้ว จะไปในทิศานุทิศใด ๆ
 ไม่มีความหวาดกลัวอีกแล้ว ในขณะนั้นท่านได้ถามปริศนา
 ปัญหา^{๕๕}กับท่านอาจารย์ขาวว่าเมื่อครุบา^{๕๕}มรณภาพ^{๕๕}แล้วจะไป
 อยู่ที่ไหน นี่เป็นปัญหาที่เกียกสำหรับปูลุชนทั่วไป พระ
 อาจารย์ขาวได้กล่าวตอบ^{๕๕}ว่าไม่ติดขัดและถูกต้องตาม
 ความเป็นจริงแห่งสัจธรรมว่า อยู่ที่ไหนก็ไม่อยู่ ไปข้าง
 หน้า ข้างหลังก็ไม่ไป ขนบนก็ไม่บน ลงข้างล่างก็ไม่ลง
 ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันตก ทิศตะวันออกก็ไม่ไป ดังนั้น
 เมื่อพระอาจารย์ขาวได้กล่าวแก่ปัญหานจบลงแล้ว พระ
 อาจารย์พรหมก็ได้กล่าวรับรองว่าแน่ทีเดียว พระอาจารย์
 พรหมได้กล่าวต่อไปอีกว่า เมื่อความจริงมีอยู่ดังนี้ ทำไม
 ครุบาจึงคิดดูคำตัวของตัวมากนัก ได้รับคำตอบว่า ดูคำก็

ดูท่าแต่ลำพังใจตัวเองเท่านั้น ไม่ได้บอกปากออกเสียงให้
กระเือนใจผู้อื่น ถึงคราวเราชนะก็ข่มขืนไปอย่างนั้นละ
ตอนนั้นแสดงให้เห็นว่า ท่านอาจารย์พรหมคงล่วงรู้ความ
นึกคิดภายในจิตใจของท่านอาจารย์ขาวไว้เป็นการล่วงหน้า
แน่นอนทีเดียว

อีกตอนหนึ่ง ท่านอาจารย์ขาวได้ให้โยมนำพระ
พุทธรูปทอง ซึ่งถูกพวกพาลชนทำลายพระเศียรแบนขา
กไม่มี ถูกตัดไปหมด ยังเหลือแต่ท่อนกลางองค์ ทำเป็น
เกลียวต่อกันไว้ ท่านจะไปไหนก็ติดงัมไฉววย เมื่อเอาลง
จากตอยแล้วปรารภจะหาช่างมาต่อพระเศียร แบนขา ให้
เป็นองค์พระที่สมบูรณ์ขึ้นมา โยมผู้สมัครรับอาสาจัดหา
เครื่องอุปกรณ์ เช่น เหล็ก ปูน ทรายมาให้ ยิ่งขาดแต่ช่าง
ผู้สามารถทำได้ ยังนึกไม่เห็นใคร เห็นแต่ท่านอาจารย์
พรหมเท่านั้น พอจะมีฝีมือทำได้บ้างกระมัง ขณะนั้นท่าน
อาจารย์พรหมพักอยู่ที่ป่าเมียง อำเภอมะสาข ท่านอาจารย์
ขาวจึงไปหาท่านด้วยตนเอง เมื่อไปถึงแล้วได้เล่าเรื่อง
ราวให้ท่านอาจารย์พรหมฟัง เสร็จแล้วได้ถามต่อไปว่าพอ
จะบูรณะซ่อมแซมให้ครบบริบูรณ์หรือไม่ ก็ได้รับตอบในทันที

ว่าไม่ยาก ขอแต่ให้หมีเครื่องอุปกรณ คือ ปูนซีเมนต์เท่านั้น
ก็ทำได้ จากนั้นท่านอาจารย์ทั้งสองก็ได้ติดตามกันมาจน
ถึงตำบลโหล่งขอดที่ได้เอาพระพุทธรูปมาไว้ก่อนแล้ว พอ
มาถึงใต้เครื่องอุปกรณเพียงพอท่านก็ลงมือทำทันทีจนเป็น
ที่เรียบร้อย สมควรแก่การกราบไหว้สักการบูชาของพุทธ
ศาสนิกชนทั่วไป

เมื่อทำเสร็จแล้ว ท่านอาจารย์พรหมก็พิจารณาถึง
มูลเหตุที่เป็นมา ก็ได้ทราบทันทีว่า พระพุทธรูปองค์
เมื่อเวลาทำหล่อแต่อดีตผ่านพันมานานนั้น พระอาจารย์
ชาวใต้เป็นช่างสุบลมในเวลาหล่อ พอท่านอาจารย์เผย
ความจริงออกมาเช่นนั้น ท่านอาจารย์ชาวก็บุตรรับรองว่า
เป็นความจริง เพราะผมจะไปที่ไหน ๆ ก็คิดถึงพระพุทธรูป
องค์อยู่เสมอ เรื่องที่เล่ามานี้แสดงว่าท่านอาจารย์พรหม
ได้ล่วงรู้เหตุการณ์ในอดีตเป็นอันดี ซึ่งเป็นการยากที่คน
ธรรมดาสามัญจะรู้ได้อย่างนั้น นอกจากเป็นการเดามากกว่า

ท่านอาจารย์พรหมได้พักอยู่จำพรรษาที่ตำบลโหล่ง
ขอดนพวงพรรษา จากนั้นก็พักจำพรรษาแห่งละ
นพวงพรรษา คือ บ้านโป่ง ป่าเมียง และอำเภอมะสาแล้ว

ท่านก็ได้กลับมาทางภาคอีสานเดิม ท่านได้บำเพ็ญ
ประโยชน์ตน และประโยชน์แก่ผู้อื่น สมบูรณ์บริบูรณ์
นับว่าเป็นผู้ทำได้ยากยิ่ง

โอวาทคำสอนของท่านที่ประทานแก่สานุศิษย์และ
ทายาททายิกาทุกครั้งล้วนแต่เป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ประกอบด้วย
สาระแก่นสาร จูงจิตใจแก่ผู้สดับ ให้มีฉันทะวิริยะพอใจ
ในอันที่จะประพฤติปฏิบัติตาม ธรรมเนียมเทศนาของท่าน เป็น
ธรรมรสอันล้ำค่า ผู้ฟังไม่รู้จักอิ่มจักเบื่อ มีผู้เลื่อมว่า
ฟังธรรมเทศนาของท่านอาจารย์พรหมทุกครั้ง ปรากฏว่า
พระนิพพานอยู่ใกล้ๆ แค่มือมีมือ ธรรมเนียมเทศนาของท่าน
เป็นธรรมานุวัตรล้วนๆ นำผู้ประพฤติปฏิบัติตามใหม่สดตัง
อยู่ในความไม่ประมาท ท่านเองเป็นนักธรรมมากกว่านัก
พูดคุย สิ่งที่ท่านนำมาสอนตัวท่านได้รู้เห็นเป็นไปแล้วทั้ง
นั้น โอวาทของท่านจึงเป็นทั้งข้อใจแก่ผู้สดับโดยไม่จำกัดจำ
ท่านได้บำเพ็ญประโยชน์ทั้งฝ่ายคฤหัสถ์และคฤหัสถ์ธรรมได้
อย่างกว้างขวาง ช่างหาผู้เปรียบได้ยากในยุคนั้น ทั้งเป็นตัว
อย่างอันดีแก่สหธรรมิกศิษยานุศิษย์และสาธุชนทั่วไปอีก
ด้วย

๖๕ บัดนี้ ท่านถึงแก่มรณกรรมจากพวกเราไปแล้ว เมื่อ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๒ เวลา ๑๗.๓๐ น. ด้วย อาการอันสงบ ณ วัดประสิทธิธรรม บ้านดงเย็น ในท่ามกลางศิษยานุศิษย์และทายกทายิกาผู้เคารพนับถือของท่าน เป็นจำนวนมาก เป็นเหตุให้เกิดความสังเวชและเศร้าสลดใจแก่พวกเราเป็นอันมาก คำนวณอายุของท่านประมาณ ๘๑ ปี พรรษา ๔๔ ออกบรรพชาอุปสมบท เมื่ออายุ ๓๗ ปี ตลอดจนอายุขัย

๕๕ ในการครองชีพ เพื่อเป็นปฏิการะและกตัญญูตเวทีตา ธรรมในพระคุณของท่านอาจารย์พรหม จีรปุณฺณ คณะศิษยานุศิษย์พร้อมด้วยทายกทายิกาที่เคารพนับถือของท่าน ได้พร้อมกันเสียสละกำลังกายกำลังทรัพย์ และกำลังความคิด จัดสร้างเจดีย์วัตถุ เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่นุชนรุ่นหลัง บนทิววัดประสิทธิธรรม บ้านดงเย็น ตำบลดงเย็น อำเภอ บ้านดง จังหวัดอุดรธานี ส่วนสูง ๒๐ เมตร เป็นที่เรียบร้อยแล้ว สิ้นทุนทรัพย์ไปประมาณสองแสนบาทเศษ

เห็นเป็นการสมควร จึงกำหนดพิธีประชุมเพลิงศพ วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๔ ณ เมรุ วัดประสิทธิธรรม โดย

ท่านพระอาจารย์ใหญ่อ่อน ญาณสิริ วัดป่าไม้ไคร้ธาราม
บ้านหนองบัวบาน อุดรธานี เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ นาย
อำเภอบ้านดุง เป็นประธานฝ่ายฆราวาส หากเป็นการ
สมควรประการใดข้าพเจ้าผู้เรียบเรียงบทความ และประวัติ
ของพระอาจารย์ในครั้ง^{๕๕} ขอนอบน้อมสักการะด้วยคารวะ
ยิ่ง บูชาคุณของท่านอาจารย์พรหม จิรปัญโญ ผู้มีพระคุณ
แก่มวลมนุษย์ และถึงแดนเกษมจากโยคะ ขอบารมีธรรม
เหล่านั้น จงประสิทธิ์ผลแต่ปวงข้าฯ ด้วยเทอญ

พระพิศาลศาสนกิจ

เรียบเรียงและตรวจทาน

หอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ นครราชสีมา

ประวัติย่อของ ท่านพระอาจารย์พรหม จิรปุญโญ

จนวาระสุดท้ายแห่งปฏิบัติฯ จึงบอกกล่าวถึงพระ-
อาจารย์สำคัญองค์หนึ่งซึ่งเป็นลูกศิษย์ท่านพระอาจารย์
มนบางเล็กน้อย เพื่อเป็นอนุสรณ์ตริยะแด่ท่านที่ไม่เคย
ผ่านประวัติท่าน คือพระอาจารย์พรหม ฉายา จิรปุญโญ
ท่านอยู่บ้านดงเย็น อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี
ที่เพิ่งมรณภาพไปเมื่อเร็วๆ นี้ ผู้เขียนเคยได้อ่านประวัติ
ย่อที่พิมพ์แจกในงานศพท่านเหมือนกันแต่หลังลืมไปบ้าง
แล้ว ทางวัดได้ถวายเพลิงท่านเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๔
ท่านมีประวัติย่อประจำองค์อยู่แล้ว แต่ที่มาเขียนซ้ำออกเล็ก
น้อยนี้ เพื่อท่านที่ยังไม่มีใครบวชนั่งสมาธิจะพอมองทางทราบ
ได้บ้างว่าท่านเป็นพระเช่นไร ทุกระบุนามท่านนี้เพราะ
ประวัติได้ระบุไว้อย่างชัดเจนแล้ว จึงคิดว่าน่าจะไม่ต้องกัน
กับที่เขียนผ่านมาซึ่งมิได้ระบุนามท่านองค์อื่น ๆ แต่การ
เขียนนี้จะไม่บอกกล่าวถึงความเป็นมาแห่งฆราวาสของท่าน
จะนำมาลงเฉพาะที่จำเป็นและปฏิบัติที่เกี่ยวกับนักบวช
ท่านท่านนี้

ฐาน มุ่งหน้าต่อท่านอาจารย์มัน เป็นที่ฝากเป็นฝากตาย
ในชีวิตพรหมจรรย์ ส่วนศรัทธาโยกไปอีกทางหนึ่งเพื่อ
บวชเป็นข่มเหงสงสารสมความปณิธานที่ปรารถนาไว้ และ
ดำรงตนอยู่ในเพศพรหมจรรย์จนอรสาแห่งชีวิต มิได้
เอนเอียงหวนไหวต่อโลกามิสใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งควรเป็นตัวอย่าง
ได้เป็นอย่างดี

เฉพาะท่านอาจารย์พรหมตอนบวชที่แรกยังไม่สม
ความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ต้องไปอาศัยท่านพระอาจารย์สาร
เป็นผู้พาอยู่บรณไปก่อนจนกว่าโอกาสจะอำนวย จากนั้น
จึงได้เที่ยวไปทางจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อแสวงหาท่านพระ
อาจารย์มัน ซึ่งเวลานั้นท่านพักอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ นับ
ว่าท่านอาจารย์พรหมนั้น ได้เที่ยวไปในที่ต่าง ๆ จนถึงประ-
เทศพม่า และพักอยู่หลายเมืองด้วยกัน มีท่านอาจารย์
ชอบเป็นเพื่อนเดินทาง ซึ่งมันสยดเค็ดเคยวาทะหาญชนิด
ถึงไหนถึงกันแบบเพชรนาหน่งเป็นหัวแหวนโนวงเดียวกัน
เรื่องเหล่านี้ท่านอาจารย์พรหมเคยเล่าให้ผู้เขียนฟังเหมือน
กันแต่หลังล้มไปบ้างแล้ว มีปรากฏเหลืออยู่เพียงเล็กน้อย
ที่ได้นำมาเขียนนันทานนี้ ผิดพลาดจึงขออภัยด้วย

ท่านมีเรื่องแปลก ๆ และอัศจรรย์เกี่ยวกับการปฏิบัติ
 ทั้งภายในและภายนอกอยู่มาก ทั้งในและนอกประเทศแต่
 จะขอผ่านไป ฟังแล้วทงน่าสงสารทงน่าตื้นตันเพ็ดพิณ
 และน่าอัศจรรย์ในความเป็นนักต่อสู้และความรู้เห็นของ
 ท่านในการบำเพ็ญ และการเดินบุกป่าฝ่าดงไปในที่ต่าง ๆ
 ที่ปราศจากบ้านเรือนผู้คน ในเวลาเช่นนั้นแต่ความ
 ออดอยากทรมานมากกว่าความอัมกกายสบายใจ ท่านว่าบาง
 วันก็พบหมู่บ้าน และได้บิณฑบาตมานั้นพอประทังชีวิต
 บางวันก็ยอมอดยอมทนต่อความหิวโหยอ่อนเพลีย เพราะ
 หลงทาง ทงนอนค้างอยู่ในป่าในเขา เฉพาะเวลาไปเที่ยว
 ประเทศพม่านั้น ท่านว่าลำบากมากในเวลาเดินทาง เพราะ
 ทางที่ไปมีแต่ป่าแต่เขาซึ่งเต็มไปด้วยสัตว์เสนานาชนิด
 บางครั้งต้องปลงอนิจจังต่อความเป็นอยู่ที่เต็มไปด้วยความ
 ทุกข์ทรมานซึ่งแสนจะทนได้ และมีชีวิตสืบต่อไปในวัน
 ข้างหน้า ขณะนั้นปรากฏว่าอะไร ๆ ภายในตัวราวกับจะ
 สุกจะสันลงพร้อมในเวลาเดียวกัน ดมหายใจก็เหมือนจะ
 ขาดความสืบทอดลงไปด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งในบรรดาเหตุ

ทั้งหลายที่เป็นเครื่องถ่วงทรมาณร่างกายและจิตใจ แต่
ก็พอทนต่อไปได้ตามเหตุการณ์และวันเวลาที่ผ่านไป

การบำเพ็ญทางจิตท่านมีกำลังก้าวหน้าและเป็นที่
แน่ใจตัวท่านเองก็ตอนที่ไปถึงท่านอาจารย์มั่น รับการ
อบรมโดยสม่ำเสมอเรื่อยมา บางปีท่านเมตตาอนุเคราะห์
ให้จำพรรษาด้วย และมีการเข้า ๆ ออก ๆ อยู่เสมอ คือ
ออกเที่ยวบำเพ็ญในสถานที่ต่าง ๆ ตามอริยาศัย เมื่อเกิด
ปัญหาข้องใจก็เข้ามารับการศึกษอบรมกับท่านเป็นระยะ
ไป สมัยอยู่กับท่านอาจารย์มั่นที่จังหวัดเชียงใหม่ ทราบว่า
ท่านบำเพ็ญอยู่ที่เชียงใหม่หลายปีแล้ว จึงไปตามท่านกลับ
ไปจังหวัดสกลนคร

ท่านอาจารย์องค์นี้เป็นผู้ มนสยเคร่งขรึมและเด็ดเดี่ยว
มากสมที่สละสมบัติอันมีค่าออกบวชจริง ๆ จึงขอสรุปผลแห่ง
การปฏิบัติที่ท่านได้รับเป็นที่พึงใจว่า ท่านได้สมบัติอัน
ล้ำค่าหัตถ์จรอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ในเขาลึกกับคนชาวป่า
ตามที่ท่านเคยเล่าให้ฟังถ้าจำไม่ผิด แต่จำไม่ได้ว่าเป็นหมู่
บ้านอะไรเขาลูกโตและอำเภอลูกโต ที่นั่นแลเป็นที่ปลดปล่อย
ภาระแห่งวิภวณภายในใจออกได้โดยสิ้นเชิง เมื่อท่าน

อาจารย์มันกลับไปจังหวัดสกลนครได้ปลายปีแล้ว ท่านจึง
ได้ตามท่านไปราว พ.ศ. ๒๔๘๖ และจำพรรษาที่วัดสุทธา
วาส จังหวัดสกลนคร จากนั้นท่านจึงได้หวนกลับมาสร้างวัด
ที่บ้านดงเย็น อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี อันเป็น
ภูมิลำเนาเดิม และได้มีรณภาพลงที่นั่นถึง ๗๕ ปีมาแล้ว
แล้ว

เมื่อถึงวันงานถวายเพลิงศพท่าน บรรดาพุทธบริษัท
นักแสวงบุญทั้งหลาย ทั้งใกล้และไกลตลอดชาวนครหลวง
ก็อดสำหรับสละเวลาไปเป็นจำนวนมาก แม้พี่น้องชาวเชียง
ใหม่ก็ยังอดสละสัปดาห์ไปกัน ทุก ๆ ท่านที่ไปมิได้คำนึงถึงความ
ลำบากและสิ้นเปลืองใดๆ เลย มุ่งแต่ความสมหวังตั้งใจ
หมายในงานโดยถ่ายเดียว ฉะนั้น วัดที่ตั้งของงานแม้จะ
กว้างใหญ่ไพศาลในยามปกติธรรมดาแห่งสายตาคนทั่ว
ไป แต่ก็ได้กลายเป็นวัดที่คับแคบแออัดขึ้นมาในเวลาอัน
เพราะผู้คนพระเถระจำนวนมากต่างหลั่งไหลกันมาในงาน
ท่าน แม้เช่นนั้นก็ได้เป็นความเอิกเกริกวุ่นวายแ่งงาน
แต่อย่างใดเลย เพราะต่างท่านต่างมาด้วยจิตผ่องใสใจ
ศรัทธา มิได้มาด้วยความหวังอย่างอื่นนอกจากเป็นอันตราย

ทำงานและประชาชนที่มาในงานได้ ตอนกลางคืนแห่ง
งานทางคณะกรรมการวัดได้จัดให้มีการอบรมตลอดรุ่ง
โดยขออาราธนาพระอาจารย์กรรมฐานผู้ทรงคุณวุฒิเป็น
องค์แสดง ด้วยปณิธานบ้าง ด้วยสมาธิธรรมบ้าง ด้วย
ปัญญาธรรมบ้าง สืบกันไป เพื่อประโยชน์แก่ท่านที่
เป็นนักบวชฝ่ายตรงกรรมฐาน ช่างนาน ๆ จะได้มีโอกาส
มาฟังกันบ้าง เพื่ออุบาสกอุบาสิกาที่สนใจธรรมปฏิบัติบ้าง
เพื่อสาธุชนทั่ว ๆ ไปบ้าง

การถวายเพลิงจึงท่านเริ่มเวลาประมาณสี่ทุ่ม ของ
คืนวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ขณะประชุมเพลิงนั้น
ประชาชนพระเถรมาแสดงธรรมสังเวยเป็นจำนวนมาก
มาย ต่างท่านต่างมีทำนองสงบบ้างมาอย่างยังราวกับต่างระลึก
รำพึงถึงพระคุณและความดีงามท่านอาจารย์พรหมผู้เคย
บำเพ็ญมาด้วยความกล้าหาญชาญชัย และความเสียสละ
ทุกอย่างอาลัยเสียดาย และเคยประสทธิประสาทธรรมแก่
บรรดาศิษย์ทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์หญิงชายไม่มีประมาณ
แล้วจากไปตามกฎอนิจจัง ไม่มีใครแม้มีความเคารพรัก
เลื่อมใสท่านอย่างสุดจิตสุดใจจะช่วยต้านทานไว้ได้สักราย

เดี่ยว บางท่านที่ไม่เคยพบเห็นท่านมาก่อนอาจคิดไปใน
แง่กฏอนิจจังอันเป็นธรรมสอนโลกและสอนตนมากกว่า
จะคิดถึงแง่แห่งคุณธรรมท่าน

ขณะที่กำลังถวายเป็นเครื่องบูชา ในบริเวณเมรุจะมีเฉพาะ
คณะกรรมการทำหน้าที่ต่อสพท่านเท่านั้น ไม่มีใครเข้า
ไปยุ่งเกี่ยวเลย ทั้งนี้เพราะคำโฆษณาประกาศเตือน
อยู่เป็นพัก ๆ ก็ได้ หรืออาจเป็นเพราะมรรยาทของท่าน
ผู้เห็นภัยและคุณในขณะนั้นยากแก่การสันนิษฐาน

อัฐิท่านได้กลายเป็นพระธาตุในเวลาอันสั้น

อัฐิท่านที่ได้ทำการแจกจ่ายแก่ท่านที่มาในงานไป
ไว้เป็นพระลูกสักการบูชาในที่ต่าง ๆ มีมากต่อมาก จึงไม่
อาจทราบได้ว่าของท่านผู้ใดได้แปรสภาพจากเดิม หรือหา
ไม่ประการใดบ้าง แต่เมื่อไม่นานมานี้ ไตมท่านที่ไดรับแจก
อัฐิท่านมาแล้ว อัฐินั้นได้กลายเป็นพระธาตุสององค์ และ
ได้เชิญไปให้ผู้เขียนดูทวดอย่างประจักษ์ หลังจากนั้นก็ได้
ทราบทางหนังสือพิมพ์ “ศรีสัปดาห์” อีกว่า อัฐิท่านได้
กลายเป็นพระธาตุแล้วกม ทยังไม่กลายกมชงอยู่ในตอบ

อันเดียวกัน จึงทำให้เกิดความอัศจรรย์ในคุณธรรมท่านว่า
ท่านเป็นผู้บรรลุถึงแก่นธรรมโดยสมบูรณ์แล้ว ตั้งวงปฏิบัติ
เคยกักกันคาดหมายท่านมาเป็นเวลานาน แต่ท่านมิได้พูด
ออกหน้าออกตาเหมือนทางโลกปฏิบัติกัน เพราะเป็นเรื่อง
ของธรรมซึ่งผู้ปฏิบัติธรรมจะพึงสำรวมระวังให้อยู่ในความ
พอดี

ความผ่านพ้นทุกข์ทางใจของท่าน

กาลเวลาที่ท่านผ่านพ้นทงหนาบักเลงและกองทุกข์
ทางใจทิ้งมวลไปได้^๕ ท่านเล่าให้ผู้เขียนฟังเมื่อ พ.ศ.
๒๔๘๖ ว่า ท่านผ่านไปแล้วสมัยพักอยู่จังหวัดเชียงใหม่ แต่
ไม่ทราบว่าได้ผ่านไป^๖แล้ว ท่านจึงได้กลับไปจังหวัดสกลนคร
จึงขอสรุปแต่ใจความว่า ปี พ.ศ. ๒๔๘๕ ที่ท่านไป
จำพรรษาที่วัดสุทธาวาส สกลนคร จนถึง พ.ศ. ๒๔๘๓ อัน
เป็นปีที่ท่านมรณภาพก็คงไม่น้อยกว่า ๒๘-๒๙ ปี จึงพอ
จับใจความได้ว่า นับแต่วันจิตหลุดพ้นและครองขันธด้วยใจ
บริสุทธิ์ตลอดมาจนถึงวาระสุดท้าย นับว่านานพอสมควร
ดังนั้นการทอฐิตานสามารถกลายเป็นพระธาตุได้อย่างรวดเร็ว

เร็วในภายในไม่ถึงปีเต็ม จึงเป็นฐานะที่ควรเป็นได้ไม่มี
ทางสงสัย

เฉพาะจังหวัดเชียงใหม่เท่าที่ทราบมา มีพระ-
อรหันต์สมัยปัจจุบันอุบัติขึ้นขึ้นถึง ๓ องค์ คือท่านพระ
อาจารย์มนขังเป็นอาจารย์ของท่านทั้ง ๒ องค์นี้เป็นองค์
แรก ท่านอาจารย์พรหม และท่านอาจารย์.....
ท่านยังมีชีวิตอยู่เป็นองค์ต่อมา

จากหนังสือ “ปฏิปทาพระธุดงคกรรมฐาน” หน้า ๓๔๔

โดยท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดบ้านดาด จังหวัดอุดรธานี

โอวาทของ พระนิโรธรังสี คัมภีรปัญญาจารย์

วัดหินหมากเป้ง

อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

มนุษย์คนเรา^{๘๘}เป็นสัตว์ชนิดหนึ่งในจำพวกของสัตว์^๕
ทั้งหลายที่อยู่ในโลกนี้^{๖๔} พร้อมกันนั้นสัตว์ทุก ๆ ประเภท^{๖๖}
ต่างก็เกลียดทุกข์^๕ ตื่นรนเพื่อแสวงหาความสุขตามปรารถ-
นาของตน ๆ แต่ความสุขที่เขาเหล่านั้นต้องการอาจไม่^{๕๖}
เหมือนกัน เพราะความแตกต่างในฐานะชั้นภูมิของเขา^๕
เหล่านั้นไม่เหมือนกัน ความหวังและความปรารถนาที่^๕
นั้นแล มนเป็นเครื่องดึงดูดให้เขาเหล่านั้นรักโลกนอนเต็ม^{๖๘}
ไปแล้วด้วยกองทุกข์^๖ ให้เขาเสื่อมเสียจากทุกข์เหล่านั้นเป็น^{๕๘}
พัก ๆ ไป แล้วเขาก็เห็นว่าโลกนี้เป็นสุข ความเสมอภาค^{๕๘}
ของสัตว์เหล่านั้น นอกจากจะมีความแก่ ความเจ็บ ความ^๕
ตายแล้ว ยังมีทุกข์มีสุขประจำ มีการหลับการนอน การ^{๖๔}
ร้องไห้ และหัวเราะเพื่อแก้กลุ่ม^{๖๖} กัมแก่สัตว์ทั่วไป ข้อ^{๖๖}

สำคัญคือการสับสนรู้เพื่อเป็นมรดกตกทอดมาให้แก่คนอื่น
 สัตว์อื่น เพื่อสร้างทุกข์ของโลกนี้ให้เจริญสืบไป หรืออาจ
 เพื่อเป็นแรงเรื้อนทุกข์ในอนาคตแก่ตนเองอีกด้วยได้ สัตว์
 ทั้งหลายเกิดมาล้วนแล้วแต่เล็งผลเป้าหมายของตนทั้งนั้น
 โดยเฉพาะคนเราแล้วพลาดมากเป็นพิเศษ คือมีความต้องการ
 การไม่แน่นอนปรารถนาสิ่งใดเมื่อใดสิ่งนั้นมาตามปรารถนา
 แล้วแทนที่จะอิ่มจะพอแก่ความต้องการแล้ว แต่ก็ยังไม่พอ
 อีก สิ่งใดก็ตามกลับเป็นของที่ไม่รู้จักไปอีกแล้ว มันหิว
 ไม่อิ่มอยู่ตลอดเวลาอย่างนั้น ฉะนั้น คนเราจึงขุ่นและทุกข์
 มากกว่าสัตว์เหล่าอื่นเป็นไหน ๆ ถึงแม้จะมีขอกฎกติกาและ
 ระเบียบบังคับอย่างเฉียบขาด แต่ก็ยากที่จะเอาให้อยู่ได้
 พร้อมกันนั้นสิ่งที่ผู้ประมาทแล้วไม่ค่อยคำนึงถึงเลย คือ
 ความแก่และความตายค่อยค่อย ๆ ตามหลั่งมาอย่างเงิบ ๆ
 หากมันได้โอกาสเมื่อไรแล้ว มันจะตะครุบกัดเหวี่ยงเอา
 อย่างไม่มีปราณีเลยทีเดียว มนุษย์เป็นสัตว์ที่ฉลาดเฉียบแหลม
 กว่าเพื่อนมาก แต่เป็นทาสเสียตาย แทนที่จะนำเอาความ
 ฉลาดเฉียบแหลมนั้นมาใช้สร้างความสุขความเจริญให้แก่
 ตนและคนอื่น กลับมาสร้างความทุกข์เดือดร้อนให้แก่ตน

และคนอื่นสวดขึ้นไปเสียสิบ สู้ความแหลมของหนามทุเรียน
ไม่ได้ ช่งมันมีไม้เพื่อป้องกันตัวเท่านั้น แต่ใครอย่าไป
แตะต้องมันนะ แล้วอย่าไปใกล้ต้นมันเวลามันหล่น

คนเราเป็นสัตว์ร้ายกว่าเขาทั้งหมด เกิดมาเพื่อทำลาย
โลกแท้ เริ่มต้นแต่สัปพันธุ์มนุษย์มาเพื่อให้มาตาย เมื่อ
เกิดมามากๆ ตายไม่ทันก็คิดทำลายล้างผลาญกัน เมื่อใช้
อาวุธที่ประจำตัวของแต่ละบุคคลทำลายกันไม่ทันกับความ
ต้องการ ก็คิดสร้างอาวุธที่ร้ายแรงประหารกันตายทีละ
เป็นร้อยๆ พันๆ ใครว่ามนุษย์เกิดมาสร้างโลกให้เจริญ
ขึ้นไม่จริง ความจริงแล้วจะสร้างความเจริญให้เฉพาะแก่
ตัวเองและหมู่คณะในวงแคบๆ ของตนเอง หรือเฉพาะ
สถานที่ที่ตนต้องการเท่านั้น แต่มันไปทำลายบุคคลอื่นและ
สถานที่อื่นให้เดือดร้อนราบเรียบไปหมด สมัยผู้ที่เกิดมา
หาความสุขเพื่อตนและหมู่คณะของตนพอแล้วคิดอิจฉา-
ริษยาคนอื่นไม่ให้ยกเขามาเกิดอีกด้วย คนผู้เห็นแก่ตัวมอง
พุทธศาสนาในแง่ร้ายว่า สอนให้คนอยู่กับที่ไม่ก้าวหน้า
พระพุทธเจ้าเป็นผู้ให้กำเนิดศาสนา พระองค์ทรงพิจารณา
เห็นความเสื่อมโทรมของโลกโดยพระปัญญาอันชัดแจ้งแล้ว

เรื่องธรรมเกี่ยวกับท่านอาจารย์

พรหม จิรปุณฺโณ *

ข้าพเจ้าได้รับคำร้องขอจากบรรดาลูกศิษย์ทั้งหลาย
ให้เป็นประธาน และให้เอาโอวาทหรือบทความไปลงใน
หนังสือ ที่จะพิมพ์แจกเป็นธรรมบรรณาการในงาน
ประชุมเพลิงศพ ท่านอาจารย์พรหม จิรปุณฺโณ ซึ่งเคยเป็น
สหพรหมจารีย์ ประพฤติพรตพรหมจารีย์ ทั้งเป็นลูกศิษย์
ของครูบาอาจารย์องค์เดียวกันมาด้วย เมื่อตัวข้าพเจ้า
ขอรับรองเช่นนั้น จึงจำเป็นด้วยว่าไม่เคยแต่งหนังสืออะไรมา
ก่อนเลย จำเป็นจำใจแต่งดูไปก่อน

ก่อนนอน ขอเล่าเรื่องความเป็นมาของท่านอาจารย์
พรหม ที่ข้าพเจ้าเคยรู้มา เพราะท่านอาจารย์พรหมองคุณ
ท่านเป็นธรรมคตูปุคคล เป็นผู้มุ่งแสวงหาความสุบตงแท้
สมัยท่านยังเป็นฆราวาสวิสัยเหมือนประวัติขององค์สมเด็จพระ

* ท่านอาจารย์ใหญ่ อ่อน ญาณสิริ วัดบ้านโคกธาราม อุดรธานี
ได้สตั้มมาและเขียนเพื่อเป็นข้อคิดแก่ผู้ใคร่สนใจในธรรม

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า สมัยพระองค์ยังไม่ตรัสรู้ ก่อนทรง
ผนวชและตรัสรู้ พระองค์ก็ทรงครุ่นคิดเพื่อแสวงหาความ
สุขอันยอดเยี่ยม ขนแต่พระองค์ทอดพระเนตรเห็นคนแก่
คนเจ็บ คนตายคราวประพาสอุทยาน เกิดความสลดสังเวช
พระหฤทัย มุ่งมั่นที่จะแสวงหาทางพ้นจากสิ่งเหล่านั้น

ท่านอาจารย์พรหมองค์นี้ก็มีลักษณะเช่นนั้น ตามที่
ท่านอาจารย์สาร ซึ่งเป็นอาจารย์สอนธรรมให้แก่ท่าน
อาจารย์พรหม ได้เล่าเรื่องราวของท่านอาจารย์พรหม ถวาย
ท่านอาจารย์ใหญ่ หลวงพ่อมั่น ภูริทัตตมหาเถระได้ทราบ
ในสมัยที่ท่านพักอยู่ที่วัดป่าบ้านหนองผอนาใน ครั้นนั้น
ข้าพเจ้าจาก ไต๋นงคอยเฝ้าปฏิบัติท่านอยู่ ณ ที่นั้น ครั้นต่อมา
วันหลังข้าพเจ้ามีโอกาสดำไปกราบเท้าท่านอาจารย์สาร
และขอเรียนให้ท่านเล่าเรื่องของท่านอาจารย์พรหมสมัย
เป็นฆราวาสแสวงหาความสุขอยู่นั้นให้รู้แจ้งชัดขึ้น เพื่อ
เป็นคติตัวอย่างในทางพ้นทุกข์บ้าง

ท่านอาจารย์สารจึงได้เล่าเรื่องให้ฟังดังนี้ ก่อนที่
พอออก* พรหมจะอาราธนาผมเทศน์นั้น พอออกพรหมได้

* อุบาสก

เล่าเรื่องความเป็นมาของตัวให้ท่านได้ทราบ ว่า แต่เกิดมา
กับพ่อแม่ พอรู้ภาวะเตียงสามีใจมึนแต่อย่างใดความสุข จึงได้
พากเพียรอดสาหัสช่วยกิจการงานของพ่อแม่ จนโตขึ้น
เป็นหนุ่มก็ยังไม่เห็นความสุข เห็นแต่ทุกข์ประจำอยู่เสมอ
จึงพิจารณาสิ่งที่ใจว่ามันขอบอะไร สุขอยู่ที่ไหนหนอ
มันยากไต่เมฆ นี่กว่าจะมีความสุข เมื่อไต่เมฆแล้วนึกว่า
จะเป็นสุข หาสุขก็ไม่เห็น จนกระทั่งมีลูกมีเต้า มีทรัพย์สิน
เงินทอง เข้าของ เรือกสวนไร่นา เขียวบานเรือนบาน
วิวควายปลายเขา และเป็นพ่อค่านายฮ้อย ส่งหลานมรดก
บริบูรณ์ สมบูรณ์หมดทุกอย่าง แต่สุดท้ายก็ยังไม่พบ
ความสุข มีแต่เพิ่มทุกข์บนทุกข์

ครูบาอาจารย์เคยผ่านมาทางนี้ หลายท่านหลายองค์
ท่านก็แนะนำให้ละวางอารมณ์ทั้งหลายเสีย จะพ้นทุกข์
พ้นภัย จะมีความสุข มีแต่เทศนาให้ฟังอย่างนี้ ยังไม่
เป็นที่หายข้องใจเสียได้ จึงขอโอกาสเรียนท่านอาจารย์
โปรดได้เทศนาอธิบายในบทว่า “ละให้เกิดสุข” ให้พวก
กระผมได้แจ่มแจ้งด้วยเถิด

ต่อจากนั้น ท่านอาจารย์สาร ได้ทราบความประสงค์
ของผู้ต้องการแล้ว ท่านจึงเตือนว่าให้ตั้งใจฟังด้วยดี ดังนี้
แล้ว ท่านก็ตั้งนโม ๓ จบ แล้วบนอุเทศคาถาว่า

“ธนาจาโค ตัณหาจาโค ขีวัตจาโค ปุตตจาโค ภริยาจาโคติ”

ต่อแต่นั้นไป จึงให้พ้อออก แม่ออก* ตั้งใจฟังธรรม
เทศนาที่พระองค์ได้บำเพ็ญทานบารมีมาดุษฎีมนานใหญ่ทั้ง
ห้า จนได้มาตรัสรู้เป็นพระพทุธเจ้าถึงที่สุดนันทน์ พระองค์
ก็ได้คิดค้นหาความสุขสุดยอดด้วยกันกับพวกเราโดยวนแหละ
ตั้งแต่สมัยเป็นสัตว์ตถาราชกุมาร เสดวยพระราชสมบัติอยู่
ท่านก็ได้ค้นหาความสุข อันจะให้พ้นความแก่ชรา พยาธิ
มรณะ เป็นอันไม่มีทุกข์ทั้งสามอย่างนี้ พระองค์เห็นว่า
เป็นเพลิงอันใหญ่หลวงเผาบุคคลและสัตว์ให้พินาศฉิบหาย
อยู่ไม่รู้หยุดหย่อน นับว่าเป็นมหันตทุกข์มหันตภัยอันใหญ่
อยู่ในโลกนี้ จะมีทางใดหนอหลีกเลี่ยงให้พ้นได้ หรือ
จะมีทุกข์ยาเวทมนตร์อะไรอยู่ที่ไหนมาแก้ไขให้มันหายได้
ดังนี้ ท่านจึงเดินก่เห็นทางบรรพชาทางเดียวเท่านั้น พอ
เป็นทางที่จะพิจารณาแก้ไขของสามอย่างนี้ ได้ดังนี้ก็เหมือน
พ้อออกพรหม ได้คิดหาความสุขทั้งหลายมาแล้ว ก็ยัง

* อุบาสิกา

ไม่พบเห็นความสุขจนบัดนี้ ก็จะได้อย่างไรเล่า เพราะหา
 ความสุข เดินหาตามตัมหา และหามาต้นตัวของตัวไว
 มนกพอเท่ากบลงตัวหนึ่งติดตงติดกบอยู่แล้ว พวกหมู่ไปหา
 อุบายแก้ช่วยตัวใด ก็ขนไปเหยียบบลงให้ลงตัวติดกบอยู่
 นนเจ็บเป็นทุกขถึงแก่ความตายไป อุปมาอุปมัยก็เหมือนกัน
 นนแหละ เพราะตัวของตนเองก็เต็มไปด้วยทุกข์อยู่แล้ว
 ตั้งท่านผู้รู้เทศนาบอกไว้ว่า ใจเปรียบเหมือนราชกุมาร
 ชาติทางสเปนแม่เลี้ยง ชาติดินเป็นผู้ให้อาหาร ชาตินา
 เปรียบผู้ให้โสศตรอง ให้มีความสุขชุ่มเย็น ชีวิตของราชกุมาร
 จึงอยู่ได้ ชาติไฟให้ความอบอุ่น ชาติลมให้พัดวี ซึ่งทำให้
 ราชกุมารมีชีวิตเป็นอยู่ได้ดังนี้ ให้พวกเราทุกท่าน
 พิจารณาดู

ชีวิตของพวกเราเป็นอยู่ทุกวันนี้ เป็นอยู่ได้ด้วย
 อาศัยชาติทางสเปนเลี้ยงรักษาชีวิตให้เป็นอยู่ได้ใช้ไหม พระ
 พุทธองค์บอกไว้ไม่ผิดเลย เรื่องชาติทางสนอนตรายมันมีมาก
 มีโรคภัย เป็นต้น มันเกิดขบเขียดเขยนตัวมันเอง ให้แตก
 สลายทำลายย่อยยับไป เป็นอันว่าพอออกพรหม ไตรฐิต
 เต็มใจอยู่แล้ว เมื่อทุกตัวคนเรามาอยู่เหมือนราชกุมาร

ต้องอาศัยธาตุทั้งสี่คุ้มครอง จึงไม่ถึงแก่ความตายนี้ฉันใด
เรารู้ทุกขแล้ว เราไปหาทุกมาเพิ่มเติมเข้าไปอีก ก็เหมือน
กับลิงหัดตกบอยู่ หมูลงมาช่วยกฟากนบนเหยียบตัวหัดตกกับ
เป็นการเพิ่มทุกข์ให้แก่กันจนถึงตาย ดังได้อธิบายมาแล้ว
นนแหละ

ต่อไปนี้อาตมาจะได้แสดงตามโอวาทของพระพุทธ-
องค์ซึ่งทโดยกอุเทศคาถาไว้ ณ เบื้องต้นนั้นว่า ธนปริจาโค
ตัณหาปริจาโค ขีวิตปริจาโค ปุตตปริจาโค ภริยาปริจาโค
ดังนี้

ธนปริจาโค ททรัพย์ทั้งหลายมีเงินทองข้าวของบ้าน
เรือนและไร่นา เป็นต้น เป็นของมีมาเพื่อเพิ่มทุกข์ของตน
หัดตนมอยู่ด้วยขนธ ๕ อันเป็นตัวยุขอยู่แล้ว จึงพ้อออก
พรหมทั ไต่เห็นมาแล้ววนน จาโค ให้สละให้วางออกจากใจ
ของตน เดียวนี้ องค์คะ หรือว่าตัณหาปริจาโคให้ละให้วาง
ตัณหา ความรักลูกและเมียออกจากใจของตนให้หมด ดัง
พ้อออกพรหมทัไต่เห็นแล้วว่ามีเมียและมีลูกได้ของเหล่านี้มา
เป็นการเพิ่มทุกข์ของตนเอง ดังนี้ จึงได้ละออกจากใจของ
ตนให้หมดทีเดียว ขีวิตปริจาโค ขีวิตความเป็นอยู่ด้วยลม

หายใจ อันว่าลมเป็นของไม่มีสาระแก่นแข็งอะไร ทั้ง
 ร่างกายของใครเรา อันมีคนละก้อน ๆ อยู่ มันเป็นของ
 บุตเน่าเป็นปฏิกูลอยู่ทุกส่วน ไม่น่ายินดีเลย ให้ละออก
 จากใจให้หมดเดี๋ยวนี้ ปุตตปริจาโค บุตรเป็นตัวทุกข์
 ตัวร้อนใหญ่ ผู้ใดผู้หนึ่งพึงพ้อออกพรหมได้เห็นมาแล้ว ให้
 ละจากใจใครเราให้หมดเดี๋ยวนี้ ภริยาปริจาโค ภรรยา
 ลูกเมีย และลูกตัวของใคร ชายหญิงที่มานั่งพึ่งเทศน์อยู่
 เดียวกัน เป็นทุกข์แก่ผู้ใดผู้หนึ่งพึงพ้อออกพรหมได้เห็นมาแล้ว
 ให้ละให้หมดเดี๋ยวนี้ จะเป็นมหากุศลบุญอันใหญ่ยิ่ง ตูจ
 กระแสแม่น้ำกระแสชลไหลลงสู่มหาสมุทรทะเล ให้น้ำใน
 มหาสมุทรทะเลมากมูนขน มหากุศลก็จะบังเกิดมีในใจ
 เหมือนกันฉนั้นแหละดังนี้

เมื่อพระอาจารย์สารอธิบายธรรมได้จบลงแล้ว พระ
 อาจารย์สารก็บอกว่า เสร็จมตวันงสมาธิ อาตมาจะพานำนั่ง
 อบรมกันเดี๋ยวนี้ แล้วให้ต่างคนต่างวางอารมณ์กันให้ออก
 จากใจให้หมด ตั้งอาตมาได้เทศนาบอกมาแล้วนั้น พระ
 อาจารย์สารก็พานำเข้าเป็นการนำ จิตของพ้อออกพรหม
 คราวนี้รวบรวมลงได้เห็นความสุขอันใหญ่หลวง เป็นของเกิด

ขณภายในจิตใจของตนเอง อันเกิดจากการละการวาง
อารมณ์ภายในจิตใจของตนเองแท้ ๆ ซึ่งไม่เคยพบเคยเห็น
มาก่อนเลย คราวนี้จิตสงบอยู่นานถึง ๒ ชั่วโมง

พระอาจารย์สารจึงเตือนแล้วพาออกจากที่ เพื่อออก
พรหมได้เห็นความสุขในจิตของตนที่รวมลงแล้วนั้น แน่ใน
ใจของตน จึงได้ออกอุทานว่า ผมต้องบวชแน่แล้วพระ
อาจารย์ดังนี้ เป็นประวัติที่ข้าพเจ้าได้สดับมาจากท่าน
อาจารย์สาร

ท่านอาจารย์พรหม จิรปุญโญ ท่านเป็นผู้มีบุญ
มีวาสนาบารมีแก่กล้า เมื่อท่านได้สดับโอวาทพระธรรม
เทศนาของท่านอาจารย์สาร ซึ่งเป็นผู้ให้แนวทางให้ท่าน
เป็นผู้ได้เงื่อนไขแล้ว ท่านกำหนดทำตามจริง ๆ ท่านก็ได้
เห็นผลเอง เพราะพระธรรมเป็นของไม่เลือกกาลเลือกสมัย
และเป็นของวิญญูชนจะพึงรู้แจ้งเฉพาะตน

ในงานประชุมเพลิงครั้งนี้ พวกเราศาสนศิษย์ทั้งหลาย
ขอได้ตั้งจิตอุทิศคุณความดี บูชาพระคุณของท่านโดยทั่วกัน
เทอญ

พหุลกตา โอวาท

ของ

ท่านพระอาจารย์ใหญ่^๕ อจาโร

วัดป่าอุดมสมพร อำเภอพรรณานิคม สกลนคร

ที่ท่านนำมาสอนลูกศิษย์เป็นส่วนใหญ่ ดังนี้

เมื่อเราจะประกอบความเพียรให้เกิดใหม่ขึ้นในตัว
ของเรา ควรกำหนดควรรู้ ความเห็น และความเป็นอยู่
ของจิต คือเรื่องสิ่งที่ดีของเรามันหลงอยู่ ให้รู้จกัว่า
มันหลง จิตหลงอะไร ตีตของคาอะไร เราพากันค้นหาตัว
หลงตัวคา ในจิตของตนทันที แล้วพยายามแก้ไขชำระ
สะสางในสิ่งเหล่านั้นให้รู้วาส่งเหล่านั้นมันเป็นไปเพื่อทุกข์
หรือเป็นไปเพื่อปลดปล่อยทุกข์

เราควรตามรู้ตามเห็น เพราะเราต้องการอยากพ้น
ทุกข์ และตัวเราเป็นผู้รู้ อยู่ ถ้าเรารู้วาส่งนั้นเป็นไปเพื่อ
ทุกข์เพื่อโทษ เราจะปล่อยให้เราเป็นทุกข์เป็นโทษอยู่ดัง
หลายภพหลายชาติหลายกัปหลายกัลป์เป็นนนั้นหรือ เรา

ต้องรับชำระสะสางอารมณ์สัญญาของเราที่ลุ่มหลงมัวเมา
ให้เกิดความรู้เท่าเอาทัน ใ้หนึ่งพิจารณาเห็นว่า เราต้องการ
ความสุข คือความพ้นทุกข์ ถ้าสิ่งเหล่านั้นเป็นไปเพื่อความ
พ้นทุกข์ เป็นไปเพื่อความสุขแล้ว เราก็ต้องรักษาและปฏิบัติ
เอาใจใส่ในสิ่งเหล่านั้น ทำให้มาก เจริญให้มากขึ้น

สิ่งใดเป็นไปเพื่อทุกข์ เป็นไปเพื่อโทษ ก็รับชำระ
สะสางให้หมดสิ้นไปจากดวงใจของเรา ให้พึงเข้าใจใน
สิ่งเหล่านั้นอยู่เสมอ มิใช่ว่าเราไม่รู้ คือให้รู้ภายในจิตใจ
ของตน อย่าส่งร้ออกภายนอกจิตใจของตน ให้พากันดู
ให้พากันฟัง สมถกรรมฐาน และวิปัสสนากรรมฐาน ซึ่งมี
อยู่ในตัวเราทุกคนครบบริบูรณ์

ขณะเราอยู่ในสมถกรรมฐาน คือความสงบ วาง
อารมณ์ภายนอกทั้งหมดไว้ ไม่กำหนดรักใคร่ยินดี ใจไม่
หงุดหงิด ไม่ซึมเซา ไม่ท้อแท้ และไม่มั่งมาย เราอยู่ใน
วิปัสสนากรรมฐาน กัดตัดหมด ตัดภาพ ตัดชาติทั้งหลาย
อารมณ์สัญญา ที่เป็นไปตามกระแสโลกตัดหมด ไม่มีเหลือ
เป็นเรื่องสมมตินิยมกันเท่านั้น จิตของเราเป็นวิมุตติ หลุด

พันไปหมด เรื่องภพ เรื่องชาติ เรื่องทุกข์ เรื่องภัย ไม่มี
อีกแล้ว นี่แหละเป็นข้อปฏิบัติ

เพราะฉะนั้น ให้พากันฟังรู้ฟังเห็น และเข้าใจ
ในสัจธรรม ให้เห็นแจ้งประจักษ์ในตัวของเรา เมื่อเรา
รู้แล้ว เราจะเต็มศรัทธา ความเชื่อ ปสาทะ ความเลื่อมใส
หนักแน่นในข้อวัตรปฏิบัติมากยิ่งขึ้น และจะได้ประกอบ
วิริยะ ความพากเพียรกล้า ในการประพฤติ ในการปฏิบัติ
ทุกข้อ จะไม่ย่อท้อในหน้าที่ของตน เราจะได้มีความ
หมั่นขยัน มีความอดทนต่อหน้าที่กาลต่อไป เราเห็นแล้วว่า
สุขจริง ๆ ทุกข์จริง ๆ บุญบาปมีจริง ให้ฟังรู้ฟังเข้าใจ
ต่อไป ดังนี้

โอวาท

ของ

ท่านพระอาจารย์หลวงปู่ขาว อนาลโย

วัดถ้ำกลองเพล อุดรธานี

อุเทศคาถา “จิตต์ หนุตฺ สฺขาวหิ”

อธิบายความ ผู้อบรม ผู้ฟอกฝนจิตของตน สั่งสอน
จิตของตนมีสติ สมปัณฺณะ ระวังตนอยู่ทุกเมื่อ รักษาในคุณ
ความดี เป็นผู้หมั่นขยัน ตั้งอยู่ในความเพียร ขำระมลทิน
บาปทั้งหลายเหล่านอกจากดวงจิต มากระทำความเพียร
อยู่ทุกขณะทุกวัน ขำระมลทินออกจากจิตแล้ว ฝนทิ้งให้
เป็นเข็ม ฝนไปฝนไป อาศัยฉันทะ ความพอใจ อาศัยวิริยะ
ความพากเพียร อาศัยจิตตะ ตั้งจิตจดจ่อมุ่งมั่น อาศัยวิมังสา
ใคร่ครวญพิจารณาให้รอบคอบอยู่เสมอ จะฝนจิตของเรา
ให้เลื่อมปลั่งสร ฝนไปฝนไปให้มลทินน้อยข้อย หมดมลทิน
แล้วมีแต่ธาตุรู้ ธาตุอันบริสุทธิ์ เรียกว่า “อัญญาตาวินฺทริย”
เป็นธาตุอันบริสุทธิ์สุดผ่อง จิตบริสุทธิ์แล้ว จะไปทางไหน
ก็ได้ ไม่มีการขัดข้อง

๓๕ ทุนไม่มีความเดือดร้อน เพราะไม่มีมลทินมาฉาบทา
 จิตอันนั้นเป็นสุข ท่านจึงว่า จิตที่ฝึกฝนดีแล้วนำสุขมาให้
 อยู่ในโลกนี้ก็มีความสุข ความทุกข์ไม่มี มันเป็น
 ๓๖ ธรรมชาติของจิตสภาพสภาวะความเป็นเองของมัน ถึงมัน
 จะทุกข์ปานใด ไม่มีความเดือดร้อนหวาดเสียวต่อความ
 ๓๗ ทุกข์นั้น จะเป็นจะตายก็ไม่มีความอึดจรรยมัน ๓๘ ท่าน
 เรียกว่ารู้เท่าสังขาร จิตไม่หวนไหว จิตของผู้นั้นได้ชื่อว่า
 ไม่มีโศก ไม่มีเศร้า ท่านผู้รู้จึงว่า ‘อโศก วิรช’ จิตมีกิเลส
 เพียงดังธูปไปปราศแล้ว จิตอันนั้นเป็นจิตบริสุทธิ์ จิตสูง ขาด
 ๓๙ จากความยึดความถือ จิตของพระอริยเจ้าเป็นอย่างนั้น
 แหะละ

จิตของพระพุทธเจ้าไม่หวนไหวต่อโลกธรรม คือ
 ๔๐ มีลาภ ๔๑ ไม่มีความยินดี ๔๒ เสื่อมลาภ ๔๓ ไม่มีความยินร้าย ความ
 ๔๔ สรรเสริญ พระพุทธเจ้าไม่ตื่น นินทา พระพุทธเจ้าไม่
 ๔๕ โศกเศร้าเสียใจ ไม่ดีใจ ไม่เสียใจ ท่านจึงว่า มีลาภ
 ๔๖ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ มีนินทา มีสรรเสริญ มีสุข มีทุกข์
 ๔๗ อย่างเหล่านี้ พระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายไม่มีความ
 ๔๘ หวนไหว ไม่มีความยินดียินร้ายในอารมณ์ ๔๙ อย่างนี้ จึงได้

ชื่อว่า จิตประเสริฐ จิตเกษม จิตฝึกใฝ่อยู่ในคุณงามความดี
ฝึกใฝ่อยู่ในสติ จิตให้รู้จักจิต ใจให้รู้จักใจ ให้จิตอยู่ใน
ที่จิต ให้ใจอยู่ในที่ใจ มีสติประจำไว้อย่างนั้น ให้
เตือนตนอยู่อย่างนั้น

ถ้าผู้ตั้งใจบำเพ็ญ ฝึกหัดทำสติของตนให้สำเนียง
แม่นยำ “ตถุ ปะกุขา ภะวิสสาม” เป็นผู้สำเนียงทำสติ
ให้สำเนียงแม่นยำอย่างนั้น เป็นผู้มัสตัมบูรณ์แล้ว
ได้ชื่อว่าเป็นผู้สมาทานอยู่ในสิกขาของตน ให้เป็นอริสั
อริสั คือไม่หวั่นไหว ไม่ขาดวัน ไม่ขาดตกบกพร่อง
เรียกว่า ปกตีสั ปกตีสั คือสัไม่ขาด ไม่มีค้าง ไม่มีพลอย
“อริสัสิกขา สมาทาน อริจิตตสิกขา สมาทาน
อริปัญญาสิกขา สมาทาน ตถุ อปุปมาเทน สมุปาเทถ”
ด้วยความไม่ประมาท มีสติอยู่ทุกเมื่อ ผู้มัสตัมบูรณ์
หัดทำให้แม่นยำ ให้ชำนาญ ผู้นี้ได้ชื่อว่า ไกลเข้าๆ
ไกลอะไร ไกลต่อพระนิพพาน ผู้นี้ได้ชื่อว่า เป็นผู้
ไม่ประมาท ตกปากทางของพระนิพพานแล

พระธรรมเทศนา

ของ

ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อุดรธานี คัดมาเป็นบางตอน

ในองค์ของสติปัฏฐานสี่ บรรจุเรื่องของเรไว้อย่าง
สมบูรณ์ คือ ทั้งกายนอกกาย และภายในกาย ทั้งเวทนา
นอกเวทนาใน และเวทนาในเวทนา ทั้งจิตนอก จิตใน
และจิตในจิต ทั้งธรรมนอกธรรมใน และธรรมในธรรม
ซึ่งเป็นเป้าหมายของการพิจารณา โดยผู้ปฏิบัติจะไม่ได้ทำ
ความสงสัยว่าคนมีสติปัฏฐานสี่ ไม่ครบทั้งภายนอกภายใน
แต่การกล่าวนี้ ไม่ได้หมายความว่า สติปัฏฐานสี่ภายนอก
ไม่สมบูรณ์และสติปัฏฐานสี่ภายในกับสติปัฏฐานสี่ภายนอกเกิดทะเลาะ
กัน แต่แสดงเพื่อ โอปนยิโก ผู้ปฏิบัติศาสนาที่สนใจจะได้
ทราบว่า ความดี ความชั่ว ไม่ได้อยู่เฉพาะภายนอกอย่างเดียว
แต่ภายในตัวของบุคคลคนเดียว ก็ควรจะสมบูรณ์ด้วย
สติปัฏฐานสี่ได้ ส่วนผู้จะพิจารณากายนอก เช่น กายคนอื่น

สัตว์เป็นต้นนั้น ไม่มีความจำเป็น เพราะปริยัติท่านวางไว้
 ตายตัว เช่น ชุติงค์ ขอบเยยมป่าช้า ก็ทรงมุ่งกายนอกอย่าง
 เต็มขัด ส่วนเวทนา จิต ธรรม ทั้งนั้นแล้วแต่ผู้จะหาอุบาย
 แยกกายเพื่อตนเอง ถ้ามีความแยกกายภายในอยู่ที่ไหน
 ไปที่ใด ย่อมเป็นสติปัฏฐานสทงน ๔๕๕ ถ้าไม่สนใจด้วยแล้ว
 นั่งเฝ้านอนเฝ้าสติปัฏฐานสี่ ก็ไม่มีโอกาสรู้เห็นได้ สติ-
 ปัฏฐานสี่เป็นอย่างไร และอยู่ที่ไหน หาไม่เจอตลอดกับกลบ
 เช่น พวกเราที่ตกค้างอยู่ในโลก “อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา”
 ๔๔ ก็คือ พวกคนหาสติปัฏฐานสี่ไม่เจอนั่นเอง ไม่ต้องไปตำหนิ
 ใคร เรื่องที่น่าตำหนิอย่างยิ่งก็คือเรื่องของเรารู้คนหาของ
 จริงในตัวไม่พบ ถ้าต้องการจะผ่านความตำหนินี้ไป คำว่า
 อุตตาหิ อุตตโน นาโถ ก็ควรถือเป็นเรื่องของเราโดย
 สมบูรณ์ วาระสุดท้ายซึ่งเป็นงานเพื่อตัวและส่วนรวม
 จึงถือเป็นเรื่องของเราจะต้องทำจนสุดความสามารถ จะไม่
 เสียลดทลายของผู้เป็นศิษย์พระศาสดา ผู้ปรากฏเพศทาง
 ความเพียร และประทานพระโอวาทไว้ มีศรัทธา วิริยะ
 สติ สมาธิ ปัญญา ซึ่งเป็นรากฐานและร่องรอยที่ทรง

ผ่านไปแล้วเช่นเดียวกับการปลูกบ้านเรือนด้วยโครงเหล็ก
เทคอนกรีตอย่างหนาแน่น

ฉะนั้น คำว่า สติปัญญา สกฺติ และไตรลักษณ์ก็
อย่าให้ฝังอยู่เพียงความจำและเป็นนักบวชขอธรรมทาง
ฝั่งรากลกลงถึงปัญญาจริงๆ จะเห็นทางพ้นทุกข์ปรากฏขึ้น
กับใจเป็นลำดับ ในขณะที่ปัญญากับธรรมทั้งสามนี้ได้
เชื่อมถึงกัน การเชื่อมสนิทระหว่างปัญญากับธรรมเหล่านี้
จะเป็นทางหลุดพ้นโดยไม่มีอะไรจะสามารถแยกออกได้
ความหลุดพ้นของพระพุทธเจ้ากต ของพระสาวกกต ที่
เลื่องลือมาเป็นเวลานาน จะทราบได้โดยประจักษ์ว่า ทรง
หลุดพ้นเพราะธรรมเหล่านี้เท่านั้น ซึ่งเป็นจตุรบริงความ
บริสุทธิ์โดยสิ้นเชิง ฉะนั้น ขอให้ท่านปฏิบัติจงทำความ
พยายามจนสามารถยั้งธรรมทั้งหลายมาไว้ให้เชื่อมถึงกันกับ
ปัญญาอย่างแนบสนิท ความพ้นทุกข์ซึ่งรอคอยมานาน
จะประจักษ์จากจิตนี้โดยไม่ต้องสงสัย

เรื่อง การพิมพ์หนังสือประวัติท่านพระอาจารย์
พรหม จีรปัญญา ตลอดทั้งคติธรรมของ
ท่านพระคณาจารย์ ในสายท่านพระอาจารย์
มั่น แจกเป็นธรรมทาน

เนื่องจากได้มีผู้ปรารภกับกระผมหลายท่านว่า ภาย
หลังจากที่ได้อ่านหนังสือประวัติท่านพระอาจารย์พรหม
จีรปัญญา แล้ว เกิดศรัทธาอย่างแรงคิอดอยากจะหาโอกาส
พิมพ์หนังสือเล่มนี้ แจกเป็นธรรมทาน เพราะปรากฏว่า
หลังจากที่ได้อ่านกันแล้วหลายคน เห็นเข้ามารักษาศีล
ปฏิบัติธรรม และท่านเหล่านั้นได้ขอร้องให้กระผมช่วย
ดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ด้วย เพื่อแจกเป็นธรรม
ทาน โดยเหตุที่กระผมมีทุนทรัพย์น้อย จึงต้องขอโอกาส
พิจารณาดูก่อน ต่อมาคณะของผู้มีศรัทธาก็ได้พยายาม
มาขอร้องให้กระผมดำเนินการอีก โดยจะช่วยรวบรวม
ต้นทุนคนละเล็กคนละน้อยมาสมทบ กระผมจึงพิจารณาว่า
เรื่องนี้เป็นเรื่องของการทำดี เพราะเป็นเรื่องโน้มน้าวจิตใจ
ให้คนเห็นเข้ามารักษาศีลและปฏิบัติธรรม อันจะเกิดกุศล

และเกิดความสงบสุขในส่วนรวม จึงแน่ใจว่าจะต้องมี
 ท่านผู้มีใจบุญทั้งหลายสนับสนุนในเรื่องนี้ และไหน ๆ
 จะพิมพ์กันแล้วก็คิดว่าควรจะพิมพ์ให้มากพอควร
 และควรจะได้มีโอกาสแจ้งข่าวให้ท่านผู้มีศรัทธาทั้งหลาย
 ได้ทราบโดยทั่วกันด้วย กระผมจึงได้จัดพิมพ์โรเนียวเนอ
 ความ ตลอดทั้งคดธรรมของท่านพระคณาจารย์ในสายท่าน
 พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ซึ่งจะพิมพ์เป็นเล่มหนังสือออกมา
 อย่างครบถ้วนที่ท่านกำลังจะอ่านอยู่นี้ และใครจะขอความ
 กรุณาจากท่าน เมื่อได้อ่านและทราบเนื้อความ
 ตลอดทั้งความมุ่งหมายโดยละเอียดแล้ว บอกได้
 ไปรดสั่งต่อไปยังท่านผู้นั้นซึ่งท่านได้พิจารณาแล้ว
 เห็นว่าเป็นผู้เหมาะสมที่จะร่วมสร้างกุศลต่อไป
 ด้วย จักเป็นพระคุณอย่างสูง

อนึ่ง หนังสือเล่มนี้ เมื่อพิมพ์เสร็จแล้วจะส่งไปยังวั
 ธรรมยุต และห้องสมุดต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย ตลอดทั้ง
 ผู้มีศรัทธาขอมา และแบ่งส่วนถวายไว้กับท่านพระคณา
 จารย์ในสายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ด้วย

ท่านผู้มีจิตศรัทธาที่จะร่วมกุศลในการพิมพ์หนังสือ
นี้ กรุณาติดต่อที่:-

นายจำลอง สวัสดิ์พิงษ์ ฝ่ายการช่างกล การรถไฟฯ

โทร. ๘๑๑๕๖๖ ต่อ ๓๓๙

นายวิชัย หะยาจันทา โรงงานมักกะสัน

โทร. ๕๓๐๕๐ ต่อ ๓๔๖

นายชน ศรีสุบ โรงตีเชลราวงกรุงเทพ

โทร. ๘๑๑๕๖๖ ต่อ ๓๔๘

นายพิมพ์ รัตนอาภา โรงตีเชลราวงบางซื่อ

โทร. ๗๒๐๑๐ ต่อ ๘๓๗

นายบุญช่วย อวยพร ๙/๗๒ ขอยวัดหลวง ถนน
พิบูลย์สงคราม เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร

กระผมพร้อมทั้งคณะยินดีรับคำแนะนำ ดีชม
อันจะเกิดเป็นผลดีในการพิมพ์หนังสือเล่มนี้ด้วยความเต็ม
ใจอย่างยิ่ง

จากกระผม

จำลอง สวัสดิ์พิงษ์

รายนามและพระนามของท่านผู้มีศรัทธา ร่วม
ทุนพิมพ์หนังสือเล่มนี้เพื่อแจกเป็นธรรมทาน

- ๑) ฯพณ ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
 ตร.เขาวน ฌ ศัลยนต์และครอบครัว ๑,๕๐๐ บาท
- ๒) คุณนิภา สุวรรณสิทธิ์ ๑,๒๕๐ บาท
- ๓) คุณบุญช่วย อวยพรและบิตามารดา ๑,๐๐๐ บาท
- ๔) ม.ร.ว. นิติวรรณ เกษมศรี ๑,๐๐๐ บาท
- ๕) คุณธงชัย ชลศิลป์วิทย์ และ
 บิตามารดา ๕๐๐ บาท
- ๖) คุณสาคร คุ้มรักษา ๒๕๐ บาท
- ๗) คุณกิมแซ แซ่ซ้อ ๒๐๐ บาท
- ๘) คุณอาผิง แซ่เจ็ง ๒๐๐ บาท
- ๙) คุณเอียงฮวย แซ่คู ๒๐๐ บาท
- ๑๐) คุณวิชิต คุณทองม เขาวสังเกตุ ๑๒๕ บาท
- ๑๑) ท่านเจ้าคุณอรียะเวที
 วัดป่ารังษีปาลวันต์ ๑๐๐ บาท
- ๑๒) คุณวรรณมา อังสาชน ๑๐๐ บาท
- ๑๓) คุณชวลิต สันถะโกมล ๑๐๐ บาท

๑๔) คุณประเสริฐ สมขัติ	๑๐๐ บาท
๑๕) คุณมจรุส ชลศิลป์วิทย์	๑๐๐ บาท
๑๖) คุณพจนานถ ชลศิลป์วิทย์	๒๐๐ บาท
๑๗) คุณลี้วงศ์ แซ่เตีย	๑๐๐ บาท
๑๘) คุณนุชนาฏ อวยพร	๑๐๐ บาท
๑๙) คุณนพมาศ ชลศิลป์วิทย์	๔๐ บาท
๒๐) คุณบุญธรรม สว่างศรี	๔๐ บาท
๒๑) คุณตง-ผ่องศรี เทขพงษ์	๒๕ บาท
๒๒) คุณเหมย คงเปี่ยม	๒๐ บาท
๒๓) คุณประโยชน์ บ่อเงิน	๑๕ บาท
รวมเป็นเงิน	๗,๑๖๕ บาท

